

De Kroetwusj

Colofon

DE KROETWUSJ

Wordt uitgegeven door het IVN-Elsloo en is bestemd voor leden en donateurs. Dit verenigingsblad verschijnt 4 x per jaar en wordt samengesteld door Nel de Geus en Margriet Roberts.

Uw inbreng kan worden gezonden naar Stationsstraat 188, 6181 AM Elsloo; nelladegeus@gmail.com en margriet.roberts49@gmail.com

Bestuurssamenstelling:

Voorzitter: Remi Diris
Secretaris: Frans Stassen
Penningmeester: Martin Meulenberg
Plv. voorzitter: Chris Wolthuis
Plv. secretaris: Harrie Lemmens
Secretariaat: Postbus 575, 6180 AB Elsloo
Tel. 046 – 437 2744
Website: www.ivn/afdeling/ivn-elsloo
Beheer website: Henk Jacobs
Facebook: Angélique Diris

Werkgroepen:

Botanische tuin: Wiel Lemmerling
Vogels: Bert Heijnen
Excursies: Hub de Rooy
Dia-avonden: Chris Wolthuis / Martin Meulenberg
Dassen: Remi Diris
Jeugd: Remi Diris
Bevers: Jan Franssen
Communicatie: Henk Jacobs

Uitgifte

De volgende Kroetwusj wordt uitgegeven in september 2023

Kopij inleveren vóór 1 september 2023

Redactie en vormgeving: M. Roberts; N. de Geus

Verantwoording:

De redactie is niet aansprakelijk voor de inhoud van ingezonden artikelen en brieven. De redactie heeft het recht om ingezonden stukken niet te plaatsen. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden teksten aan te passen met als doel de leesbaarheid te vergroten. Een volledige verantwoording is te verkrijgen bij de redactie.

Foto's van de schrijvers indien niet anders vermeld

Foto cover: Pierre Reubsaet

Inhoudsopgave

Colofon	2
Inhoudsopgave	3
Van de redactie	4
Rectificatie	4
Van de bestuurstafel	5
In memoriam Victor Lampe	9
Jaarverslag 2022 IVN Elsloo	11
Stiltewandeling	14
Vogelkijkwandeling Geverik	17
Tekeningen kinderen vogelactiviteit	20
Beverwandeling	22
Verbouwingsperikelen	24
Effe tussendoor	26
Bloesemtocht	28
Voorjaarswandeling 2 ^e Paasdag	32
Bustocht Duitsland	36
Kabouterwandeling	41
Kidsactiviteit begin mei	48
Combiwandeling / dassenwandeling?	49
Waarnemingen	53
Jaarprogramma vogelwerkgroep	57
Jaarprogramma beverwerkgroep	58
Jaarprogramma excursiewerkgroep	59
Kidsactiviteiten aankondigingen	60

Van de redactie

Met veel genoegen heeft de redactie aan de hand van de ingezonden artikelen weer kunnen vaststellen dat IVN Elsloo heel actief is wat betreft de activiteiten. Iedere werkgroep heeft de afgelopen maanden haar IVN weer op de kaart gezet voor de buitenwacht. Iedere werkgroep heeft een verslag ervan gemaakt. Er is zelfs een nieuwe (zij het tijdelijke) werkgroep gevormd, nl. de verbouwwerkgroep. Hopelijk kan deze snel weer worden opgeheven want dan is duidelijk dat de verbouwing van ons clubhuis klaar is. Zie verslag elders in deze kroetwusj.

Rectificatie

Bij het artikel over de dassenmorgen op pagina 24 in de kroetwusj 1 van 2023 is abusievelijk vergeten te vermelden de dankbetuiging aan de familie Reubsaet op den Dries (inderdaad, familie van Pierre) voor het belangeloos beschikbaar stellen van hun heerlijk verwarmde keuken voor het opwarmen van de chocomel en het koffiezetten. De catering is hun veel dank verschuldigd, want anders hadden de vrijwilligers erg veel kou geleden. Nogmaals onze oprechte excuses.

Namens de catering ploeg: Annelies, Digna en Margriet

Van de bestuurstafel

Remi Diris, voorzitter

Laatst is ons een dierbaar lid ontvallen: Victor Lampe. Ik heb Victor al de nodige jaren geleden leren kennen. Hij had een bijzonder groot hart voor de natuur en hij wist dan ook enorm veel af van vogels, bloemen, bomen, enz. Zo stond ik eens naast hem te kijken naar een border en toen wees hij op een heel raar en bleek plantje. “Weet je wat dat is?”, vroeg hij mij. Ik had geen idee. “Dat is de bloem van een parasiet op de wortels van die boom. En ook alleen op die boomsoort, niet op andere wortels.” Hij deelde graag zijn kennis met anderen. Dit typeerde Victor zeer en ik zal hem nooit vergeten! Victor is overleden op 3 april 2023.

We zijn een club in beweging. Dat mag ik wel stellen. Niet alleen als je kijkt naar de vele activiteiten die wij uitvoeren en het enorme aantal actieve leden dat onze club telt, maar ik zou zeggen: ga eens kijken naar ons clubhuis? Je weet niet wat je ziet. Zoals bekend wil Stichting Limburgs Landschap (SLL) graag onze huidige werkplaats en huidige vergaderruimte (beide in de kasteeltoren gelegen) innemen, om er uiteindelijk een andere bestemming aan te geven ten gunste van de uitbater van hotel/restaurant. Vwb de werkplaats: daar krijgen we dus verderop in onze botanische tuin een mooie en nieuwe werkplaats voor terug. Maar mbt de vergaderruimte ligt dat anders, dat was iets dat wij maar zelf moesten regelen en zelfs op eigen kosten. Tsja. Er zat er maar één ding op: een rigoureuze verbouwing en aanpassing van ons clubhuis: de molenaarswoning. Waarbij we natuurlijk alles doen in nauw overleg met eigenaar SLL.

We hebben alle details met u gedeeld tijdens de recente Algemene Leden Vergadering (ALV). Naderhand zijn er met degenen die zich hadden opgegeven als vrijwilliger (zowel coördinatoren als helpende handen) taakverdelingen gemaakt en ik kan zeggen: wow, wat is er tegen vandaag al veel gebeurd. De muur tussen vitrine-ruimte en keuken is gesloopt, de leidingen zijn gefreesd, de bovenverdieping: de meeste boeken zijn aan goede doelen of aan onze leden verstrekt, er zijn al muren geleverd, deuren en verwarmingen zijn geschuurd en schoongemaakt. Let wel: het is vandaag 16 mei, ik durf niet te voorspellen hoe het eruitziet tegen de tijd dat deze Kroetwusj verschijnt. Ga het zien, ga het zien. Ik vermeldde zonete ALV, gehouden op 20 maart jongstleden. Ik weet uit ervaring bij andere clubs dat het aantal mensen dat naar een ALV toekomt, meestal vies tegenvalt. Maar dat is bij ons wel een beetje anders: liefst 50 leden hadden de moeite genomen hiernaartoe te komen. Iedereen heeft genoten van de hapjes en de drankjes, van de hoogst interactieve vergadering tussen leden en bestuur (met als belangrijkste agendapunt het delen van alle info omtrent verbouwing clubhuis en werkplaats) en van de als gebruikelijk supergezellige nazit. Ik moet zeggen: Martin had het weer voortreffelijk geregeld met het Maaslandcentrum. Overigens een kleine kanttekening m.b.t. de werkplaats: ik heb afgelopen dagen gehoord dat er nu toch weer (grrrr) een uitstel zou komen van de bouw van paviljoen en nieuwe werkplaats door SLL. Reden: de gemeente was vergeten een stikstofberekening te maken en dat moet wettelijk gebeuren voordat je start met de bouw. Ik zeg eventjes niets...

Op 22 april hebben we onze jaarlijkse busreis gehad. Ditmaal naar de Eifel, waar we hebben gewandeld in het dal van de Roer. Het is telkens weer verbazingwekkend hoe mooi het is in onze eigen contreien, ditmaal slechts een half uurtje rijden van thuis. Een groot compliment voor de organisators Chris en Martin, voor een vlekkeloze dag van wandelen met alleen maar ontzettend leuke mensen en onze eigen super-gids: Olaf op den Kamp.

Er is goed nieuws voor de beverwerkgroep. Als bekend: educatie staat hoog in ons vaandel. Dus zijn we al een tijdje op zoek naar een eigen opgezette bever, die we alle deelnemers aan onze wandelingen of schoolactiviteiten kunnen laten zien. Deze aan te schaffen is vooralsnog niet gelukt, maar we mogen er wel altijd één lenen van IVN Stein. Het goede nieuws is dat we laatst zijn aangelopen tegen 2 prachtig opgezette beverratten (ook wel genoemd: waterkonijn), tegen een zeer schappelijke prijs. Nu kunnen we iedereen het verschil laten zien tussen een beverrat en een bever. Oproep: mocht iemand weten waar we een opgezette bever uit zouden kunnen halen, neem dan aub contact op met de kar-trekker van deze groep: Jan Franssen.

De dassen houden de jaarlijkse grote schoonmaak, je ziet overal veel uitworp met hierin vaak nestmateriaal. De dassenwerkgroep houdt een en ander goed in de gaten en rapporteert misstanden wanneer nodig. Wat wij gelukkig niet constateren, zijn door de dassen aangelegde burchten onder de spoorrails!

De excursiewerkgroep timmert flink aan de weg. Naast de kidsactiviteit op 7 mei: 'Wie zaait zal oogsten', vinden er vele wandelingen plaats. Denk aan de bloesemtocht op 23 april of de dassenwandeling op 29 mei, met deskundige ondersteuning van enkele leden van de

dassenwerkgroep. En heel spannend: in juni komen de glimwormenwandelingen er aan!

De vogelwerkgroep heeft in februari een vogeldag gehouden voor groep 7 van de basisschool. Daarbij werd gebruik gemaakt van hun telescoop. Maar als er 10 kinderen voor je staan die hier allemaal doorheen willen kijken, dan wordt het duwen. Als op de ALV verteld: we hadden het aanbod gekregen van Stichting Natuurfonds Westelijke Mijnstreek om een subsidieaanvraag te doen voor educatieve doeleinden. Dat hebben we gedaan en warempel: ons zijn 900 **euro** toegezegd om een microscoop aan te schaffen en... een telescoop. Deze is ondertussen aangeschaft en hopelijk gaan we hier veel plezier van krijgen. Helaas was dit te laat om te gebruiken tijdens de vogelkijkwandeling op 16 april, maar wat nog niet is, kan komen.

Op 19 juni hebben we een bodemdiertjesdag voor groep 3 en op 3 juli houden we onze jaarlijkse bijendag voor groep 5, beide groepen van kindcentrum Aelse. Bij beide activiteiten (en ook bij andere gelegenheden) maken we gebruik van microscopen. Vorig jaar hebben we een hele goede microscoop aangeschaft. Maar één microscoop is niet genoeg, we moeten er daarom toch telkens lenen, bijvoorbeeld van Stichting De Rollen. Je wilt echter niet helemaal afhankelijk zijn van anderen, vandaar dat wij heel blij zijn met de hierboven genoemde subsidie: we hebben een 2e moderne microscoop kunnen aanschaffen. Oftewel: we hebben 2 mooie en dure apparaten kunnen kopen, geheel gesponsord door Stichting Natuurfonds Westelijke Mijnstreek. Waarvan akte!

De tuinwerkgroep heeft de afgelopen winter heel hard gewerkt aan het moerasgedeelte in de tuin. Veel van onze leden hebben een handje meegeholpen bij het

uitgraven van dit gedeelte in de tuin, het wegbrengen van de grond naar rondom het nieuwe onderkomen van de visclub, het aanbrengen van de lavastenen in het moeras (liefst 3 bigbags vol) en straks het aanbrengen van de nieuwe planten. Het belooft prachtig te worden! Overigens nog iets. Er zijn diverse gelegenheden waarbij we graag iets buiten willen doen. Echter de temperatuur mag dan wel goed zijn, maar als het miezelt dan wil je graag een overkapping. We hebben 2 goede partytenten, maar ze zijn erg bewerkelijk vwb het opzetten. Laatst vond ik op Marktplaats voor een paar tientjes een nieuwe partytent voorzien van een harmonica-dak. Op te zetten in 3 minuten. Deze ligt nu in een grijze zak op de zaadzolder bij de overige tenten. Mocht iemand iets buiten willen doen (kids-activiteiten, schoolactiviteiten, enz.) schroom niet en neem deze tent! Tot de volgende keer/Kroetwusj.

Victor Lampe(met het groene T-shirt) bij het maken van de Kroetwusj

In memoriam Victor Lampe

Een boom van een kerel uit 't Brabantse Land die van aanpakken hield en aan de Limburgse natuur zijn hart verloor en ook zijn liefde vond.

Een kei in kennis van planten, bomen en alles wat groeit en bloeit en ook zijn interesse voor vogels, insecten en de hele dierenwereld was niet te evenaren.

Minimaal eenmaal per week kwam hij zijn licht opsteken in de botanische tuin en/of het kasteelpark en strooide als lid van de tuinwerkgroep links en rechts met adviezen en tips en nam vervolgens het voortouw om 'n gewenste verandering door te voeren, of op gang te helpen.

Ook bij het jaarlijks maken van de "Kroetwusj" voor Maria Hemelvaart probeerde hij met raad en daad zijn steentje bij te dragen.

Struintochten door de natuur langs de Maas, in bos en veld waren zijn liefste bezigheid waarbij hij het niet laten kon her en der 'n plantje of een mooie bloem te ritselen. Een fatale val uit een boom in april 2022, kluisterde hem aan huis en bed, maar toch kon hij het niet laten om af en toe naar zijn botanische tuin te sjravelen. Helaas is hij voor ons veel te vroeg heen gegaan en zullen wij zijn kennis en adviezen over natuur, bos en alles wat bloeit en groeit node missen.

De gang naar zijn natuurlijke rustplaats tussen bomen, struiken en struwelen was indrukwekkend en bevestigt dat Victor een echt natuurmens was.

Jaarverslag secretaris 2022, algemene ledenvergadering 20 maart 2023

2022 was voor IVN weer een bijzonder jaar. De beperkende coronamaatregelen werden geleidelijk ingetrokken, waardoor het verenigingsleven in de tweede helft van het jaar weer haar normale waarde bereikte.

Het aantal leden en donateurs van de vereniging steeg van 138 naar 148. Een mooie ontwikkeling is, dat een steeds groter deel van de leden actief is in een of meer werkgroepen.

Op 11 juni was een bijzondere gebeurtenis. Voor zijn werk voor IVN en Stichting erfgoed Stein kreeg Chris Wolthuis een koninklijke onderscheiding.

Externe aangelegenheden

Tweemaal hebben we een opruimactie langs de Maas georganiseerd. Een in april en een in september. De laatste werd gesponsord door DSM en Nalco.

Op 5 november nam IVN Elsloo deel aan de Natuurwerkdag. Er werd hoofdzakelijk snoei- en kapwerkzaamheden verricht in de Medammerweide.

Werkgroepen

Door de coronamaatregelen waren er minder activiteiten. De belangrijkste zaken komen hieronder aan de orde, waarbij ik me bewust ben, dat ik slechts een keuze maak uit de activiteiten.

Jeugdwerkgroep

De samenwerking met de basisschool werd op een hoger plan getild. Naast de voor- en najaarswandelingen werd voor

elke groep een activiteit ontwikkeld. Zo is er een kabouter-, bever-, dassen-, vogel-, bodendiertjes-, en bijendag.

Botanische tuin

De perken en bijbehorende planten zijn vastgelegd in een database. Er is een begin gemaakt met het herschrijven van de tuingids.

Harie Bocken is overleden; hiermee verloren we een persoon die door zijn enorme plantenkennis van grote betekenis was voor de tuin.

Dassenwerkgroep

Er werden nieuwe dassenburchten ontdekt, o.a. achter de steenfabriek in Beek en het Heidekamppark in Urmond.

Dia-avonden

Door corona kwamen de dia-avonden van januari en februari te vervallen.

De buswandeling kon dit jaar wel doorgaan. We zijn naar het Nettetdal geweest.

Vogelwerkgroep

De vogelwerkgroep heeft diverse tellingen verricht. Ook werden er weer nieuwe nestkastjes getimmerd.

Beverwerkgroep

De beverwerkgroep heeft enkele wandelingen georganiseerd.

Communicatie werkgroep

Het aantal volgers op facebook is 486

Er is een begin gemaakt met een fotobank. Hierin worden eigen foto's verzameld, die gebruikt kunnen worden bij publicaties en presentaties.

Kroetwusj

De Kroetwusj is vier keer verschenen en was van hoog niveau. Kopij blijft uiteraard altijd welkom.

Excursie/gidsen

Er werden diverse wandelingen georganiseerd. De glim-wormpjeswandeling was een groot succes.

In de tuin werden drie kids-middagen georganiseerd.

Bestuur

Het Algemeen Bestuur heeft in 2022 5 keer vergaderd in een goede sfeer.

Namens het bestuur van IVN Elsloo wil ik u allen bedanken voor uw inzet in 2022, we kunnen nog steeds trots zijn op onze bloeiende en groeiende vereniging.

Was getekend,
Frans Stassen
Secretaris IVN afdeling Elsloo.

madeliefje: gekozen tot nationale bloem

Foto: Nel de Geus

Stiltewandeling op 19 maart 2023 **onder leiding van gids Gertie Cordewener**

Mirjam Henssen en Carla Schoutrop

We verzamelden om 9 uur bij kasteel Elsloo. Het was gelukkig net gestopt met regenen. Er waren 15 deelnemers; wat een mooie opkomst!

We kregen een A4'tje waar de wandelroute opstond en enkele tips waar wij tijdens de wandeling op konden letten. Er moest een beetje worden afgeweken van de geplande route, omdat enkele paden slecht toegankelijk waren door teveel 'pratsj'.

Op de vijver zaten weinig eenden. Verderop in het bos, langs het water, lagen bomen om. Hun wortels in grote platen lieten hun modderige onderkant zien. Dit is het bevergebied. Ze hebben er twee prachtige burchten in het water gemaakt. Deze zie je vanaf de waterkant, maar ook vanaf het bruggetje. Daarna liepen we over verhoogde roosters, omdat de bevers zorgen voor het reguleren van het water. Nou, dat was te zien, overal

om ons heen was water. Hier zagen we een paar nijlganzen opvliegen.

Vorbij de vijvers kwamen we langs een reigerkolonie. Als je het niet wist, zou je er haast ongemerkt voorbij lopen en het waren er nog wel zoveel! Enkele reigers vlogen speels achter elkaar aan. Onze weg draaide terug het bos in. We kregen de opdracht om vanaf nu vooral te luisteren. Dat had ik al die tijd al gedaan. De vogels die ik tijdens deze wandeling herkende aan hun geluid waren: de bonte specht met zijn

geroffel, de groene specht die lacht, de zanglijster die herhaalt, het koolmeesje pompt de fietsband op, de tijftjaf die zijn naam roept, lawaai makende vinkjes die op zoek waren naar een geschikte partner, de glanskop, Turkse tortel, het roodborstje, de boomklever, de boomkruiper, de roep van een buizerd, krijsende kraaien, een fazant, een merel, en de zanglijster die herhaalt zijn melodie.

Er waren vast nog veel meer vogels, want helaas herken ik er meer niet dan wel. Maar dit heb ik toch al bij het IVN geleerd.

We vonden maartse viooltjes, helmbloemen, heel veel goed ruikende daslook, het zachte judas-oortje en (voor mij een bijzondere) peterselievlier. Mirjam ontdekte de vrij zeldzame aronskelk die midden in de daslook stond. We voelden aan de bloemen van de sleedoorn met zijn scherpe stekels, de wilgenkatjes waren nat en zacht, het mos zo lekker om in te kroelen en de boomstam

daagde mij uit om er rottend hout vanaf te peuteren, maar toen zag ik dat er mooie schimmelschijfjes op groeiden. Jammer genoeg weet ik de naam niet van dat gezwam. Tevreden en dankbaar voor al dat moois van moeder natuur, sloten we af met een kopje koffie of thee en wat lekkers aan een in paaskleuren gedekte tafel.

daslook

Gertie en iedereen die heeft meegewerkt, hartelijk bedankt voor deze geslaagde wandeling.

Alle foto's: Pierre Reubsaet

Vogelkijkwandeling Kelmond, februari 2023

Anki Brorens

Na een winterpauze is vandaag de eerste vogelkijkwandeling van 2023, op 23 februari, in de omgeving van Beek/Kelmond.

De groep van 13 personen gaat van start bij de trapjes naar de “Kapel van de Wonderdadige medaille”.

Tijdens de korte klim naar de kapel worden we verwelkomd door mooi fluitconcert van verschillende vogels.

Het eerste dat opvalt is de vinkenslag, die klinkt als een watervalletje. En ook de roodborst die de gehele toonladder afloopt, melodieus, melancholiek en weemoedig, laat van zich horen. Aangevuld door de beroemde

“fietspomp” van de koolmees, en de zang van de pimpelmees, te vergelijken met een zilveren belletje. Op de achtergrond is de uitbundige zang van de merel te horen, vol met zijn vele variaties. De zanglijster, met zijn luide kenmerkende herhalingen, driemaal of viermaal, is ook goed bij stem vandaag. Dit alles wordt begeleid door het geroffel van de grote bonte specht, een heus zondagochtend concert verzorgd door de gevleugelde artiesten.

Koen geeft uitleg

De wandeling loopt langs het levensbomenbos, waar we hopen de geelgors te kunnen spotten, maar helaas, vandaag laat hij zich niet zien.

In het buitengebied van Geverik met zijn appelgaarde en akkers is een grote groep, bestaande uit kramsvogels en koperwieken waargenomen. En de putter, (ook wel distelvink genoemd), torenvalk en grote lijster worden hier ook gespot. Terug in het Kelmonderbos is de goudhaan en de sijs te horen en te zien.

Op de vijver van kasteel Genbroek hebben we een mooie waarneming. Een koppeltje nijlganzen met 8 jongen. Een beetje vroeg, wie zal het zeggen.

In totaal zijn er meer dan 30 vogelsoorten waargenomen.

De vogelkijkwandeling wordt afgesloten in een plaatselijk café van Beek onder het genot van kopje koffie of warme chocomel.

Bij de vijver Genbroek

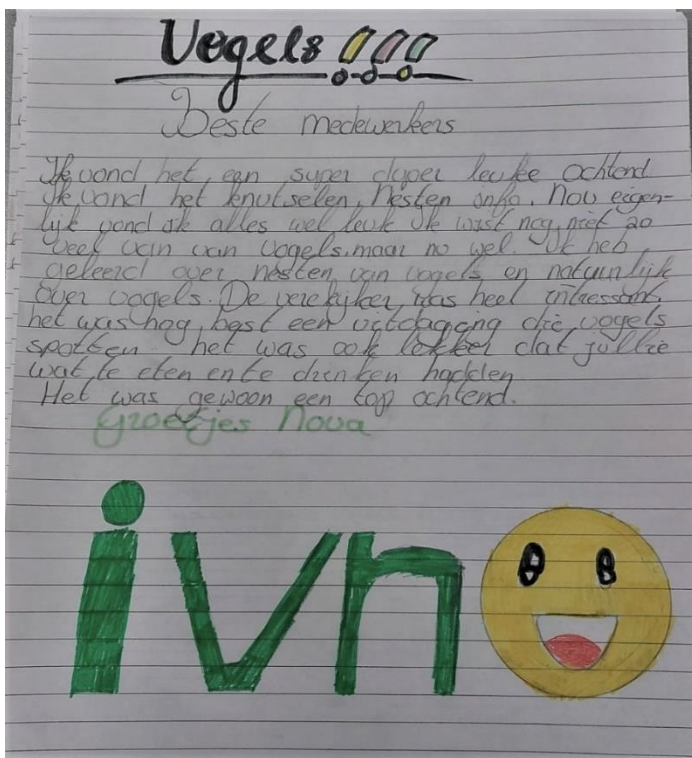

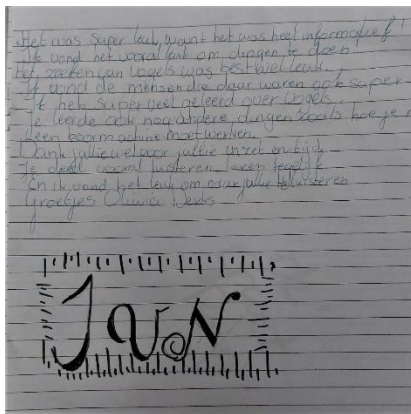
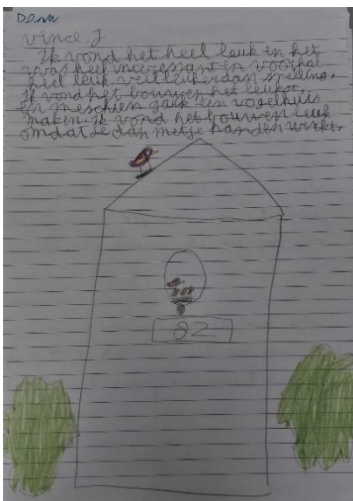
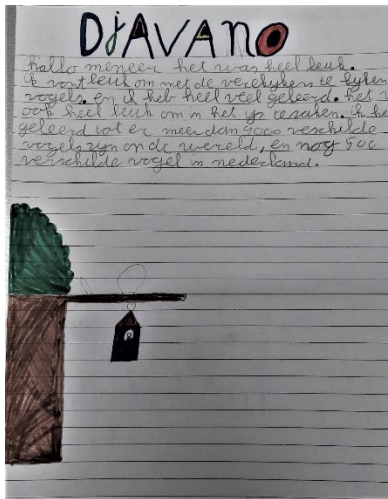
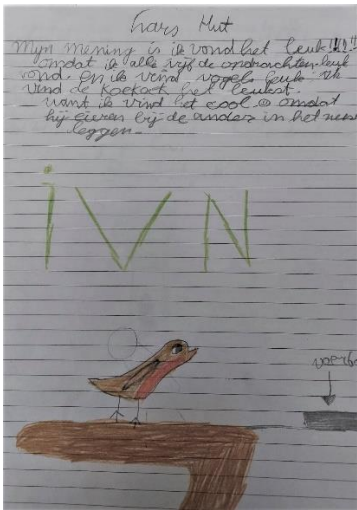
Buitengebied Geverik

Alle foto's bij dit artikel zijn van Els Driessen.

Inzendingen n.a.v. educatieve vogelochtend Kindcentrum Aelse

Op 9 februari van dit jaar heeft de vogelwerkgroep van IVN-Elsloo een educatieve ochtend georganiseerd voor de kinderen van groep 7 van kindcentrum Aelse. In ons vorige nummer hebt u er al alles over kunnen lezen. Maar de kinderen hebben zich ook niet onbetuigd gelaten en tekeningen en teksten gemaakt naar aanleiding van deze bijeenkomst. Helaas kunnen we niet alle inzendingen plaatsen, maar hieronder ziet u een aantal resultaten. Bedankt groep 7!

Geslaagde beverwandeling in het kasteelpark

Jan Janssen

Op zondag 5 maart vond in de middaguren een beverwandeling voor jong en oud plaats in ons kasteelpark. De sinds 2010 hier levende bevers hebben hier een prachtige leefomgeving gecreëerd. Door het bouwen van een dam in de Hemelbeek is een bevermeer ontstaan. Dat biedt ideale mogelijkheden voor de bever, maar ook voor vissen, vogels, insecten en amfibieën. Het aantal inschrijvingen voor de wandeling werd gemaximeerd op 20 personen. Dat aantal werd snel na de bekendmaking van de wandeling bereikt. Bij de kasteeltoren werden de deelnemers welkom geheten door de kartrekker van de beverwerkgroep en tevens gids bij de wandeling, Jan Franssen.

Onder een bewolkte, maar veelal droge hemel werd de tocht in zuidelijke richting aangevat. De jeugdige deelnemers waren de gehele tocht enthousiast met uitgereikte afvalgrijpers in de weer. Al het langs de route aanwezige afval werd ijverig verzameld. Onderweg gaf Jan uitgebreide informatie over de bever en zijn doen en laten. Dat gebeurde onder meer bij de burchten, de brug over de Hemelbeek en een dam in de Hemelbeek. Het jaagpad langs het Julianakanaal bood op de terugweg een mooi uitzicht op het door de bever heringerichte landschap aan de westkant van het kasteelpark. Zowel de voordelen als nadelen van de relatief nieuwe bewoner van het kasteelpark werden door Jan toegelicht.

De deelnemers aan de wandeling, maar ook de leden van de beverwerkgroep, keken aan het einde van de wandeling onder het genot van een kop koffie of thee

met cake voldaan terug op de tocht. De jeugdigen werden tijdens het kleuren van bevertekeningen getraceerd op een appeltje, chips en limonade. Gezien de belangstelling, de interesse en het enthousiasme van jong en oud, is de beverwandeling zeker voor herhaling vatbaar gebleken.

Jan Franssen (zie inzet) geeft tekst en uitleg over de bever op de brug over de Hemelbeek

Wat gebeurde toch allemaal in ons gebouw? Best veel, lees maar.

Harry Lemmens

Eerst even voor wie niet weet hoe het allemaal begon. Het IVN was gevestigd in een deel van kasteel Elsloo, zijnde de vroegere molenaarswoning en een deel van de toren.

De toren bestond aanvankelijk uit twee gedeeltes. Later werden dat drie gedeeltes. Op de begane grond waren visclub Juliana en de werkplaats van IVN-Elsloo ondergebracht. Het middelste deel werd jaren geleden gecreëerd door IVN door het aanbrengen van een vloer boven dat deel van de toren, dat werd gebruikt door de visclub en waar de werkplaats van IVN was. In het bovenste deel van de toren is de wapenschildkamer van het kasteel gevestigd en deze wordt o.a. gebruikt voor huwelijksceremonies. Stichting Limburgs Landschap (eigenaar van kasteel Elsloo) gaat de toren in de oorspronkelijke staat terugbrengen. In het onderste deel van de toren komt dan een vergaderruimte/brasserie, die door de uitbater van het kasteel zal worden gebruikt. Dat betekent o.a. dat de aangelegde vloer, waarmee de vergaderruimte van IVN werd gecreëerd, verdwijnt. Behalve de vergaderruimte verdwijnt ook de werkplaats. Om de werkplaats te compenseren wordt dankzij Stichting Limburgs Landschap een paviljoen/werkplaats in de botanische tuin aangelegd. Hopelijk zijn ze ten tijde van het uitkomen van deze

Kroetwusj al begonnen met de bouw van het paviljoen. Om een nieuwe vergaderruimte te creëren werd/wordt een deel van de molenaarswoning verbouwd.

Ten gevolge van de zeer fel gestegen kosten voor arbeid en bouwmaterialen zijn er forse tekorten in de begroting ontstaan. Om de plannen toch te kunnen realiseren heeft Stichting Limburgs Landschap naast haar eigen niet onaanzienlijke bijdrage ook andere bronnen aangeboord. Desondanks zijn er tekorten in de begroting en heeft Stichting Limburgs Landschap ook een beroep gedaan op de visclub en op IVN. Onze bijdrage bestaat uit een financieel deel, zijnde € 3000, en het zelf uitvoeren van de verbouwing van de molenaarswoning teneinde een nieuwe vergaderruimte te creëren en werkzaamheden aan/in het paviljoen/werkplaats. Die € 3000 is al een behoorlijke rib uit ons lijf, maar daar blijft het niet bij. Ook de kosten verbonden aan de werkzaamheden in de voormalige molenaarswoning zijn voor rekening van onze vereniging. Zonder in detail te treden kan ik u wel verklappen dat ook IVN druk in de weer is geweest met het verkrijgen van financiële steun. Lukt dit, dan zult u t.z.t te horen krijgen wat het heeft opgeleverd.

Dan iets over de verbouwing. De verbouwing houdt o.a. in het uitbreken van muren en het herstellen van de

schade die daardoor ontstaat aan wanden en plafonds; het verleggen van stroom, internet en veiligheidssystemen; het maken van opbergkasten; het verplaatsen van een stortbak; het omhangen van een deur; het maken van een nieuw toilet; het repareren en opschuren van vloeren en schilderwerkzaamheden. Kortom, geen geringe klus, maar we mogen ons gelukkig prijzen met de nodige vrijwilligers die zich op voortreffelijke wijze inzetten voor onze vereniging.

Op het moment dat ik dit stuk schrijf geeft de kalender 30 april aan. Als u dit stuk leest is het medio juni en hoop ik dat we er in zijn geslaagd om in ieder geval de werkzaamheden in de voormalige molenaarswoning afgerond te hebben en dat we u een prachtig resultaat kunnen presenteren.

Tot slot wil ik nog kwijt dat ik het een voorrecht vind deel te mogen uitmaken van een vereniging waarin veel vrijwilligers zich met hart en ziel inzetten voor het wel en wee van de vereniging. Ik ben er trots op. U ook? Ik mag hopen van wel en eerlijk gezegd twijfel ik daar niet aan.

Effe tussendoor

Harry Lemmens

Zaterdag 29 april j.l. stond bij mij rood omljnd in mijn agenda. Dan zouden we beginnen met sloopwerkzaamheden en overige klussen in de voormalige molenaarswoning. Het waarom leest u elders in dit blad. De

bereidheid om mee te helpen aan voornoemde werkzaamheden was zo groot dat ik een aantal van hen heb bedankt, omdat ik meende hen niet nodig te hebben. Helaas was ik niet op de hoogte van het gegeven dat aan de andere kant van de gemetselde brug, die toegang geeft tot het park, nog 3 big bags vol met lavasteentjes stonden te wachten op transport naar de moerasvijver in de botanische tuin. Jammer, een beetje miscommunicatie. We hadden de “bedankten” goed kunnen gebruiken. Niettemin vond men dat aansluitend op de werkzaamheden in de voormalige molenaarswoning ook nog even de big bags gelegd moesten worden.

Aanvankelijk gebeurde dat alleen maar met kruiwagens. Pff, wat 'n end was dat. Gelukkig was er binnen de groep het vernuft om de big bags deels te legen en toen met behulp van de tractor en de slimme aanpak van Jo Vaessen de big bags naar de zijingang van de botanische tuin te verslepen.

Vanaf daar was het nog maar een kippeneindje naar de moerasvijver. Om 13.09 was de klus geklaard en gingen we bestoft, bezweet en inmiddels hongerig naar huis om aan het weekend te beginnen. De klus werd geklaard door Jo Vaessen, Theo Daamen, Wil Pisters, Niek Derks, Peter Lefèvre en Harry Lemmens.

Foto's: Margriet Roberts

Bloesemwandeling Elsloo

Jessica Gijsen

Zondag, 23 april 2023, hebben we met een groep vrijwilligers van het IVN en overige deelnemers de bloesemwandeling van Elsloo gewandeld. De leeftijden varieerden van jong tot

oud. De wandeling van bijna 4 kilometer vond onder andere plaats in het prachtige kasteelpark van Elsloo, dat een beschermd natuurgebied is door Natura 2000 en Catsop. Er werd ons verteld dat we dit jaar precies op tijd waren om te kunnen genieten van de vele bloesems. Andere jaren is dat wel eens anders geweest. Toen is het wel eens voorgekomen dat de wandeling sterk ingekort moest worden vanwege sneeuwval. Bij diverse stops konden we genieten van mooie uitzichten op fruitboomgaarden die prachtig in bloei stonden.

Tijdens de wandeling kregen we interessante informatie van de gids, Wouter Janssen, over onder andere de bronbeken, bloeiende fruitbomen, planten en de oliekever. Gestelde vragen werden duidelijk beantwoord. Ook kon je met vragen bij de andere vrijwilligers terecht. Halverwege deze wandeling maakten we een tussenstop bij Fruitbedrijf Rien Pijpers in Elsloo. Onder genot van de heerlijke junami-appel die we aangeboden kregen, werd informatie verstrekt over het fruitbedrijf.

Het werd ons duidelijk dat de natuur, maar ook Fruitbedrijf Rien Pijpers te maken hebben met invloeden die ontstaan (zijn) door de klimaatverandering.

De wandeling werd gezellig afgesloten bij Het Slimme Schaaap te Elsloo onder het genot van een drankje, welke door het IVN aangeboden werd.

Hier kwamen we te weten hoe breed IVN zich inzet qua activiteiten: onder andere diverse wandelingen, beheert de botanische tuin bij het kasteel in Elsloo die te bezoeken is, activiteiten voor kinderen en Maas Clean-up langs de Maas.

Alles samenvattend was het een leerzame, leuke en lekkere middag met een fijn gezelschap van vrijwilligers en de deelnemers. Deze activiteit is echt een aanrader.

Nogmaals ontzettend bedankt voor deze leuke informatieve middag en jullie gaan mij zeker terug zien.

Gewone oliekever

Bronnetjesbos

ontstaan

DE MAASVALLEN IS HONDERDDUIZEND JAAREN DOORDAT DE RIVIER EEN 60 A 70 METER DIEP DAL HEBT UITGESNITTEN.

GRONDSOORTEN

Vanaf de top van de helling van dit hellingbos, waarvan het kasteelpark deel uit maakt, onderscheiden we de volgende gronsoorten: löss, zand en grind, kleilagen. De löss is afgezet tijdens de laatste ijstijd, het zand en grind door de Maas. De kleilagen zijn zo'n 10 tot 40 miljoen jaar geleden ontstaan toen deze omgeving beurtelings land, zee of kuitgebied was. De helling is een geologisch monument, waar vele bronnen ontspringen. Door de grote verscheidenheid aan gronsoorten (grind, zand, löss en klei) is een landschap met hoogtes en laagtes ontstaan en heeft zich een rijk planten- en dierenleven ontwikkeld. Beneden aan de voet van de helling bestaat de bodem uit natte kalkgras-

landen. Hier groeien o.a. de gevloekte anemoon, slanke sloeetbloem, bosanemoon, watermunt, groene munt, koekecksbloem, daglook, koningsinnekruid, wespenorchis en het moerasvergeet-mij-nietje.

DE WIERT

Het begrip 'wier't' komt uit het dialect en betekent vijver. Deze vijver wordt gevoerd door de talrijke bronnetjes die er in uitmonden om vervolgens door een duiker onder het IJthanskanaal uit te monden, in de Maas. De Wiert past in de Late Landschapstijl, waarin dit park in het begin van de 19e eeuw werd aangelegd.

In het verleden zouden aan de overkant van de vijver brikkenovens hebben gestaan voor het bakken van de stenen van de H. Augustinuskerk.

Foto: Pierre Reubsat

Voorjaarswandeling

Pierre Reubsæet

Voorgaande jaren was dit de daslookwandeling. Maar omdat er rond die tijd veel meer te zien is dan alleen daslook is de naam van de wandeling veranderd.

Marjo Dullens verzorgde deze wandeling en heette 20 natuurliefhebbers welkom bij de ingang van de IVN tuin en bij een lekker zonnetje gingen we op pad.

Als herboriste weet Marjo heel veel van planten en kruiden, maar ook gaf ze uitleg over het park als bronnetjesbos, de Engelse landschapsstijl van het park en het ontstaan van het hoogteverschil in het park.

Wat kwamen we zoal tegen: slanke sleutelbloem, vingehelmbloem, bosbingelkruid, gele anemoon, adderwortel, dotterbloem, eenbes enz.

dotterbloem

slanke sleutelbloem

Marjo gaf veel uitleg over welke eigenschappen en de werking de verschillende planten hebben. Maar ze waarschuwde ook enkele keren heel duidelijk: “Ben je er niet zeker van dat je de juiste plant hebt, dan ook NIET gebruiken. Verschillende planten lijken op elkaar en als je net de verkeerde pakt, kan dit vervelende gevolgen hebben. Binnen IVN Elsloo zijn er enkele herboristen die je altijd willen helpen.”

Zoals bij eerdere (en komende) wandelingen werd ook nu weer zwerfafval verzameld door Margriet.

Margriet en ik hebben ook nog een gesprek gehad met boswachter Huub over verschillende onderwerpen en de samenwerking tussen IVN en SBB die nog steeds goed is en hopelijk in de toekomst ook zo blijft. Er worden de laatste tijd veel proces verbalen uitgeschreven voor loslopende honden en mountainbikers in het bos. € 109 als boete is veel geld.

Na door het Hoge bos gelopen te zijn, gingen we via de duiker weer omhoog om terug te lopen naar het bevergebied waar Marjo uitleg gaf omtrent de begroeiing waar de bever zich te goed aan doen en zijn dammen mee bouwt.

Op naar de IVN-tuin waar we ontvangen werden door Hub de Rooy en waar Thea gezorgd had voor een mooie paastafel met koffie, thee, paaseitjes en een door Marjo heel lekker gebakken cake klaar stond. (recept voor de cake, info bij Marjo)

Iedereen bedankt voor de inzet en bereidheid om deze wandeling te organiseren en als gast mee te lopen.

daslook

Marjo Dullens geeft uitleg

Foto: Els Driessen

Bus-/wandeldag IVN-Elsloo

Armand Slangen

Zaterdag 22 april stond in veler agenda's genoteerd als "wandeldag" met IVN-Elsloo onder leiding van Olaf op den Kamp. Traditioneel is het op deze dag goed wandelweer. Ondanks voorspellingen van regen in de middag hadden we er vertrouwen in dat het een mooie en droge wandeldag zou worden. Dat is ook gebleken! De bus was wat later dan gebruikelijk maar de uiterst vriendelijke chauffeur nam de 51 aanwezige wandelaars even na half 9 mee op pad richting Duitsland. Op de agenda stond een wandeling door het dal van de Roer in de Eifel. Olaf kent dit gebied op zijn duimpje en had een groot aantal IVN'ers tijdens een van de dia-avonden in de winter al opgewarmd.

Café Flink in Kreuzau was de eerste stop op een mooie plek aan een stuwmeer waar we koffie en (sommigen) ook Küche hebben genuttigd. Na deze stop werden we met de bus gebracht naar de plaats alwaar de eerste wandeling begon met mooi uitzicht op het dal van de

Roer. Via de Hochkopf en langs de resten van een oude Keltendam gingen we op pad. Helaas was dit stuk wandeling niet voor iedereen even gemakkelijk waardoor een aantal wandelaars door de bus zijn opgevangen. De overige wandelaars hebben de wandeling door het prachtige gebied van bloeiende boomgaarden verder vervolgd, deels in gezelschap van een groep uitgelopen schapen. Olaf gaf uitleg over voorkomende onderwerpen; zo broeden er oehoes in dit gebied en hebben we kunnen vernemen dat er zeer veel soorten paardenbloemen zijn; blijkbaar is elke paardenbloem uniek !

Door de bossen op de helling, waaronder pruimen, zoete kers, mispels en diverse eikensoorten, hebben we onze mooie tocht vervolgd. In dit gebied waren in

het verleden ook wijngaarden waardoor de kerk in Winden nog steeds is gewijd aan Sint Urbanus. Napoleon heeft blijkbaar aan de wijnbouw in deze streek een einde laten maken. We hebben veel mooie bloemen en vele kruiden gezien welke door Olaf werden toegelicht waaronder vingerhelmbloem en herfsttijloos. Een plant waar ik zelf nog nooit van had gehoord. Na een korte stop bij het kerkhof van Winden, waar mensen weer in of uit de bus konden stappen, zijn we verder gelopen onder een heerlijk zonnetje en aangename temperatuur. Tevens vastgesteld dat in dit deel van de Eifel ook dassen wonen aangezien we wissels, uitworp en een latrine hebben kunnen waarnemen.

De lunchpauze was bij een prachtig oud pand genaamd Schneidhausen, voorzien van jaar aanduiding 1743 van de firma Hoesch. Op deze plek hebben diverse activiteiten plaatsgevonden waaronder staalproductie, het maken van papier en tevens een van de grootste badkui-penfabrieken van Europa. Ook cultuur en historie krijgen tijdens deze wandelingen aandacht. De molenaf-takkingen en de rivier volgend hebben we nog diverse

soorten dovenetels gezien. Doorlopend richting Schloss Burgau heeft een deel van de groep gekozen voor een plek op het terras van het schitterende kasteel. Van IVN kregen we een consumptie aangeboden welke goed in de smaak viel. Enkele diehards hebben samen met Olaf nog een ronde gemaakt in het bos nabij het kasteel waar ons werd gewezen op onder andere longkruid en een boom voorzien van diverse spechtholen onder elkaar.

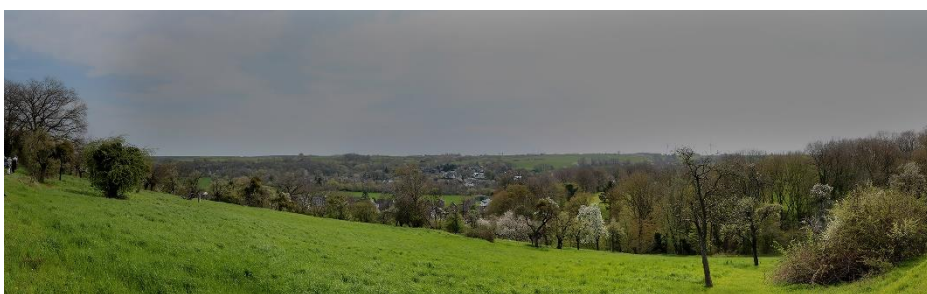

Foto: Olaf Op den Kamp

Na het maken van een groepsfoto door Pierre liepen we naar de parkeerplaats alwaar de bus op ons stond te wachten. Toen vielen de eerste druppels en op weg naar Elsloo begon het zelfs flink te regenen. We hebben geboft met het weer. Even voor 6 uur waren we weer terug op het vertrekpunt en gingen we voldaan naar huis. Al met al weer een zeer geslaagde dag met dank aan Olaf en de organisatie. De editie van 2024 staat alweer op mijn verlanglijst.

Foto's van de schrijver en van Pierre Reubsæet

Kabouterwandeling Groep 1 en 2 Kc-Aelse

Dagmar Deen en overige begeleiding

Eindelijk na weken van voorbereiding was het zover. De kabouterwandeling voor 130 kinderen van groep 1 en 2 van KC-Aelse! De licht gespannen, enthousiaste kaboutervrijwilligers waren al vroeg in het kasteelpark aanwezig om alles klaar te zetten voor de kinderen. Er waren drie posten bedacht op verschillende plekken verspreid over het park. Waar de kinderen van alles te weten zouden komen over kabouters. Tussen de posten door konden de kinderen kabouters en kabouterhuisjes zoeken met hulp van kabouterbegeleiders die de weg wezen.

Na een ronde langs alle kabouterhuizen om de was op te hangen en de tuinkabouters een plek te geven, net op tijd klaar om de eerste groep kinderen te ontvangen. Snel nog de rode kaboutermuts op! Al snel gonsde het in het kasteelpark van de kabouteractiviteiten en het geroep van enthousiaste kinderen.

POST 1: Knutselen

“Ik ben kabouter Spillebeen en ik ben heel alleen. Ik zou heel graag vriendjes willen hebben. Helpen jullie mij om vriendjes te maken?”

Zo begonnen wij ons verhaal aan de knutseltafel. De fantasie van de in totaal zo'n 130 kindjes (verdeeld over 2 dagen) uit groepen 1 en 2 sloeg op hol. Samen met mij (kabouter Angélique), kabouter Frans, kabouter Henk en kabouter André gingen de kids aan het werk met boomstronkjes, verf en viltstiften. De leukste en prachtigste kunstwerken als eindresultaat. Kabouters in alle kleuren en maten, blauwe ogen, maar ook witte en rode ogen. Iedereen had zijn eigen idee en fantasie hierbij. Wat is kabouter Spillebeen blij met al deze nieuwe vriendjes. Zo waren er kindjes bij die naar het kabouterhuisje liepen om kabouter Spillebeen persoonlijk te gaan vertellen dat hij nieuwe vriendjes had. Ook hebben de kinderen een echte “kabouter-auto” gezien (ik had mijn knalgroene auto bij de post staan) en kreeg ik de vraag of ik een echte kabouter was. Mijn antwoord hierop was dat ik straks weer naar mijn paddenstoel ging. Geweldig hoe ze op gingen in alles wat er verteld en gedaan werd.

De kindjes die wat sneller klaar waren met het knutselen van de kabouter kregen nog de kans om er een paddenstoel bij te maken.

Volgens de reacties hebben de kinderen het knutselen heel leuk gevonden. De hulp-kabouters (allen voorzien van rode puntmuts) waren ook erg tevreden met het verloop van deze dagen.

Kabouter Angélique Diris (coördinator knutselgroepje)

Post 2: Kabouters herkennen dieren aan hun sporen en helpen zieke dieren

Kabouters herkennen de dieren aan hun sporen

De kinderen werd gevraagd of ze wisten wat sporen waren en of ze zelf ook sporen kunnen maken. Sommige wisten als ze met natte voetjes over de tegels in de tuin liepen ze dan voetstappen konden zien waar ze hadden gelopen. Wij vulden aan dat als ze met hun schoenen door de modder hadden gelopen, hun moeders niet blij zijn met de moddersporen die ze in de keuken achter laten. Ook dieren laten sporen achter.

We gaven enkele voorbeelden, zoals loopsporen, knaagsporen, poep- en plassporen. Hieraan kunnen de kabouters zien of de dieren ziek zijn en hulp nodig hebben.

We hebben de kinderen kruiden laten zien en ruiken en ook kruiden laten zien die op elkaar lijken, zoals maggie en bleekselderij; munt en citroenmelisse; rozemarijn en tijm en kerrie.

Nb. NOOIT DASLOOK laten zien aan kleine kinderen omdat het lelietje van dalen exact hetzelfde blad heeft en zeer giftig is en voor kinderen zelfs DODELIJK.

We hebben de kinderen ook geleerd om hen te laten staan en handen spreiden op schouderhoogte en erbij vertellen dat ze onder hun armen niets mogen plukken omdat de dieren erop hebben gepoept en gepiest en dat is vies. De kabouters ruiken heel goed en kunnen ruiken of er dieren op hen geplast. Wij ruiken dat niet.

I.v.m. de vossenlintworm die voor mensen gevaarlijk en dodelijk is werd dit toegelicht.

Daarna mochten de kinderen over een denkbeeldig beekje, gemaakt met 2 touwen, springen om te kijken of ze net zo ver konden springen als de kabouters.
Gertie Cordewener

POST 3: Een kabouterverhaal met een extraatje

Bij het theehuisje, post 3, wachten kabouter Dagmar en kabouter Anki de kinderen op terwijl ze kabouterliedjes zingen, begeleid door een ukelele.

Enkele kinderen hebben op weg naar het theehuisje al kabouters gezien, de boskabouters. Tuinkabouters kennen ze ook allemaal, maar wat ze niet weten is dat er in elk huis ook een huiskabouter woont. Deze ruimte's nachts als alle kinderen slapen het speelgoed op, zodat het huis weer netjes is als je in de ochtend opstaat!

Er volgt een spannend verhaal over het feest van de kabouterkoning. De kinderen waren muisstil, een goed teken, dat het verhaal hen boeide.

Spillebeen heeft op het eind van het verhaal zijn puntmuts verloren en de kinderen mogen helpen met het zoeken naar de muts, en als deze is gevonden wordt hij aan de kapstok bij het eerstvolgende kabouterhuisje opgehangen. Dan kan Spillebeen deze weer opzetten als hij thuiskomt. Want hij is nu ook naar school.

Nu is het tijd om te gaan kijken hoe een kabouterhuis er van binnen uitziet. Hiervoor staan 2 'kijkdozen' klaar. Net als wij hebben de kabouters ook stoelen en een bed.

Na nog even spelen met de kabouterglijbaan en het samen zingen van het lied: 'op een grote paddenstoel' is het alweer tijd om verder te gaan naar de volgende post.

Anki Brorens

Groep Begeleiding

De weersomstandigheden waren niet ideaal, veel wind en nog net droog. Samenvattend een zeer geslaagde dag voor zowel de kinderen, de aanwezige vrijwilligers, maar ook voor de leerkrachten en ouders, welke enthousiast en onder de indruk waren.

Niek Derks

En deze wil ik jullie ook niet onthouden:

Wij hebben als IVN wel een streepje voor bij de leerkrachten van de basisschool in Elsloo. Dit jaar mogen we elke groep een dagdeel van alles leren over de natuur, op een leuke manier die ze niet licht gaan vergeten.

De jeugdwerkgroep had zich versterkt met een paar vrijwilligers om te helpen waar nodig.

Henk Jacobs

Tot slot

De kinderen kregen op het eind van de route heerlijke limonade en chocomel met cake, zodat ze nog wat energie hadden om terug te lopen naar school. (Met dank aan Thea en Josefien) De reacties van de kinderen over de wandeling waren onbetaalbaar, wat een rijke fantasie hebben die kleintjes nog! Ook de reacties van de leerkrachten waren hartstikke positief. Zo konden we deze dag met een heel goed gevoel afsluiten. Hoewel menig kabouter wel de beentjes omhoog heeft gedaan na deze drukke maar geweldige dag!

Dagmar Deen (coördinator Kabouterwandeling)

Kabouterwandeling

Eerste kidsmiddag van dit jaar

Gertie Cordewener

Op zondag 7 mei om 12.30 uur waren de hulp-troepen in de tuin aanwezig om de voorbereidende werkzaamheden te treffen, zoals tenten opzetten en de tafels klaar maken voor de activiteiten met de kids.

Tafel 1: hier stonden de zaden en de te verspenen plantjes klaar. Rien en Ria gingen samen met de kinderen aan de slag, om plantjes te poten en zaadjes in potjes te zaaien.

Tafel 2: hier werden glazen flesjes versierd waar Anki en Gertie een watje en een boon of erwt in deden zodat de kinderen thuis konden zien hoe een plantje kiemt.

Tafel 3: Hier zorgden Niek en Theo ervoor dat de kinderen kleine kistjes konden maken om hun schatten te kunnen vervoeren.

De 14 kinderen die, soms samen met hun ouders, zaaiden, planten en knutselden dat een lieve lust was hadden het heel erg naar hun zin en vonden het net als hun ouders heel erg boeiend. Een moeder met 3 kinderen had een probleem, haar tuin is niet groot genoeg voor 3 pompoenplanten. Nadat Rien en Ria uitgelegd hadden dat op een courgetteplant hele mooie bloemen komen en dat er op een pompoenplant genoeg pompoenen groeien voor hun Halloweenfeest wilde elk kind wel een courgette hebben.

Ook de imker werd goed bezocht door hun ouders en soms later nog een keer met hun kinderen.

Het was ondanks de slechte weersvoorspelling een geslaagde middag. Iedereen bedankt voor hun inzet tijdens deze middag.

Foto's van Thea van der Gugten

Gecombineerde zomer-/dassenwandeling 29 mei 2023

Ton van Hulzen

Na een voorstelronde door de gidsen (Raoul Kleijntjens, Ben Smeets en Theo Daamen), kregen we meteen de eerste das te zien op het T-shirt van Ben. Dassen zijn nachtdieren en deze live overdag zien zit er dus niet in.

De rondleiding volgde deels de typisch Limburgse paadjes die door uitspoeling van hemelwater tussen 2 hellingen liggen. Deze paadjes zijn uniek in de wereld.

Op het eerste pad waar wij gewandeld hebben stond een boom die gezelschap gekregen had van een maretak. Dit is een half-parasiet; deze werd vroeger in veestallen gehangen om de Mare, de heks, te verdrijven. Verder is er een traditie waarbij men elkaar vrijblijvend mag kussen onder de maretak. Deze traditie vond geen navolging in de groep...

In de opstaande wanden van de paadjes hebben we verschillende ingangen van dassenburchten gezien. De das leeft daarin met zijn groep maar duldt soms ook een vos. Omdat die zijn uitwerpselen in de burcht achterlaat scheidt de das een deel van de burcht af en dat deel laat hij dan aan de vos. De dassen herkennen elkaar aan een groepsgeur. Zij besproeien elkaar regelmatig met vocht uit een klier. De burchten bestaan uit een hoofdburcht en enkele bijburchten. Deze fungeren als reserve. De burchten worden uitgegraven en daarvoor heeft een das nagels die 9 cm lang zijn. Het zand wordt achterwaarts lopend, ook met behulp van de kin, uitgegraven. De das markeert zijn territorium met latrines / uitwerpselen. Dassen eten vooral regenwormen, kevers, noten, eikels en valfruit. Mais staat minder hoog op het verlanglijstje maar wordt ook wel gegeten waarbij boeren de vele platgelopen maisplanten in eerste instantie

wijten aan de das. Meestal is het wilde zwijn dan de boosdoener en eet de das alleen de kolf op. De das heeft behoefte aan ongeveer 750 gram voedsel per dag.

Bij de voortplanting van dassen is er sprake van een uitgestelde zwangerschap. De bevruchting is in maart of april en de zwangerschap duurt 50 dagen. De geboorte is echter vooral in februari. Na de bevruchting deelt de cel zich een paar keer maar nestelt zich niet meteen in de baarmoederwand. Deze uitgestelde zwangerschap heeft als doel te wachten tot de moeder voldoende reserves heeft om de dasjes te voeden.

Om het voortbestaan van de dassen te bevorderen zijn er doorgangen aangelegd. De doorgang ligt onder een weg en het is een rioolbuis waar de das doorheen loopt. Het veld wordt afgezet en door het leggen van een geurspoor wordt de das naar de doorgang geleid.

Bij het voortbestaan van de das is de medewerking van de boeren erg belangrijk. Je kunt het land zonder meer omploegen of rekening houden met de burchten en b.v. in de luchtschachten palen plaatsen zodat ze geen gevaar vormen voor het vee of passanten.

Naast informatie over dassen hebben de gidsen ook informatie gegeven over andere zaken. Zo hebben zij verteld over de Bandkeramiekers. Bandkeramiek slaat op de bandvormige patronen op het aardewerk dat zij maakten. Zij waren de eerste boeren van Nederland en

vestigden zich ongeveer 5300 jaar voor Christus in Limburg rondom het plateau van Graetheide. Zij bouwden huizen van löss en hout. Rond 4900 voor Christus vertrokken de Bandkeramiekers en tot nu toe is onbekend wat de reden daarvan was. Mogelijk een plotselinge invasie van dassen 😊???

Organisatoren en gidsen, hartelijk dank voor deze boeiende dassenwandeling!

De groep luistert naar de uitleg van de gids.

Foto's: Margriet Roberts

Waarnemingen

Wesp in maart (*vespula vulgaris*)

Nel de Geus

Bij het water geven aan een van mijn bakken viooltjes, trof ik een slapende schone aan, maar dankzij de hogere temperatuur, 16°C, werd ze wakker en verdween...

Gewone zandbij (*Andrena vaga*)

Nel de Geus

Op 1^e Paasdag scheen de zon volop maar het was nog fris. De grijze zandbijen kwamen uit hun holletjes om op te warmen. Veel exemplaren; op een zandhelling op het gebied van Duivelsberg (België).

Waarneming 13-05-2023

Dagmar Deen-van der Linden

Zo wilden we eigenlijk dit vogelhuisje in het voorjaar weg gaan gooien. Er kwamen geen vogels meer op af. Tot we het open deden, samen met de kinderen, en er een enorme hommekoningin in paniek probeerde zich te verstoppen in het oude nest van een koolmees. We

werden aangevallen door een aantal helpers en na beraad hebben we het dakje er weer opgedaan en de kast terug gehangen aan de muur. We wilden wel eens weten wat er zou gebeuren! Een aantal weken later werd er druk gezoemd (of geventileerd) rondom het vogelkastje en op zaterdag de 13de mei zaten er dus enorm veel hommels in en om het nestkastje te zoemen en te wapperen met hun vleugeltjes. Wat leuk dat we dit konden zien en zeker eens wat anders dan een vogel-nestje. Ondertussen zijn de meeste hommeltjes al uitgevlogen.

De gewone kameleonspin (*Misumena vatia*)

Gertie Cordewener

Een zonnige verrassing op een mooie dag in mei. De gewone kameleonspin behoort tot de familie van de krabspinnen. De spin kan van kleur veranderen naar gelang de bloem waarop hij zit. Ze verandert van wit naar geel in 10 tot 25 dagen en omgekeerd zelfs in 6 dagen. Ze spant maar enkele draden om insecten, zoals bijen, motten en vlinders, te vangen. Hopelijk

vangt ze ook leliehaantjes; dan kan ze ook genieten van de tijgerlelie waarop ze zit. Ze komt op het noordelijk halfrond voor en staat op de rode lijst als kwetsbare soort.

Larve vuurvlieg (*Lampyris noctiluca*)

Nel de Geus

Deze liep eind april op mijn terras. Nog nooit gezien! Volgens internet en enkele deskundigen is het een larve van een glimworm oftewel de larve van een vuurvliegje.

Waarnemingen in Itteren

Els Driessen. Foto's van Pierre Dukers

kleine zilverreiger

groenpootruiter

blauwborst

rietgors

Jaarprogramma 2023

Vogelwerkgroep de Wouw

Zaterdag 7 oktober

Landelijke Birdwatch-telling in het buitengebied van Meers.

Vertrek om 9.00 uur bij de kleine poel naast het voetbalterrein van Meers.

Zondag 15 oktober

Wandeling o.l.v. de vogelwerkgroep in de Maasband.

Vertrek om 9.00 uur bij de kleine poel naast het voetbalterrein van Meers.

Zondag 12 november

Wandeling o.l.v. de vogelwerkgroep bij de grindgaten van Meers.

Vertrek om 9.00 uur bij de Fanfarezaal in Meers (bij de Witte Börstel).

Donderdag 21 december

Punt-Transect-Tellingproject (PTT)

Vertrek om 9.00 uur bij de kasteeltoren en de botanische tuin in Elsloo.

Kluten op Texel Foto: Nel de Geus

Jaarprogramma 2023 Beverwerkgroep

Zaterdag 26 augustus 2023

Beyers spotten o.l.v. werkgroepleden

Vertrek 21.00u. kleine l'Ortye grindgat Meers

Aantal deelnemers maximaal 10!!!

Opgeven via: ivn.elsloo.deelnemers@gmail.com

Jaarprogramma 2023 Excursiewerkgroep

Juni:

Vuurvliegjeswandelingen. Gids: Gertie Cordewener

Planning: 19 juni en eventueel ook 20 en 23 juni

Zondag 27 augustus

Heidewandeling in België

Zondag 8 oktober

Vroege ochtendwandeling

Start 7.30 uur. Gids: Gertie Cordewener

Zondag 5 november

Stiltewandeling. Gids: Gertie Cordewener

Zaterdag 4 november

Natuurwerkdag

Dinsdag 26 december

Winterwandeling

Start 10 uur.

Nadere info via de website en nieuwsbrief t.z.t..

Voor alle wandelingen van de excursie- en beverwerkgroep geldt: opgeven via:

ivn.elsloo.deelnemen@gmail.com

Maximaal aantal deelnemers 20 !!!

Kidsactiviteiten voor kinderen tot 12 jaar

Voor deze activiteit hoeft men zich niet op te geven; ouders/grootouders/ooms/tantes/buren zijn van harte welkom om samen met de kinderen aanwezig te zijn in de botanische tuin Elsloo van 14 tot 16.30 uur.

Zondag 2 juli

Zomeractiviteit: "Geuren en kleuren"

Zondag 10 september

Herfstactiviteit: "Kriebelende beestjes"

Een nog nader te bepalen zondag in december

Winteractiviteit: "Kerstversieringen maken"

(Onder voorbehoud)

Schoolactiviteiten aanvulling schooljaar 2023

Woensdag 15 november 2023

Boomfeestdag:

